

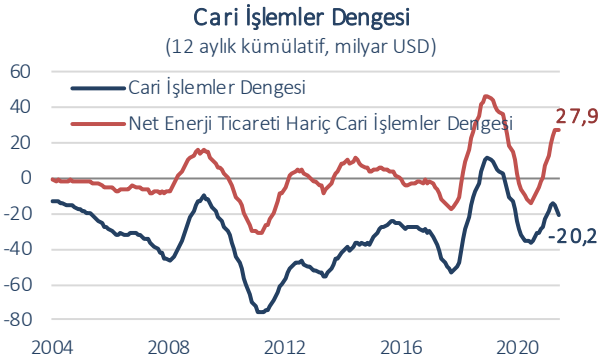

Dış ticaret açığı Ocak'ta hızlı genişledi.

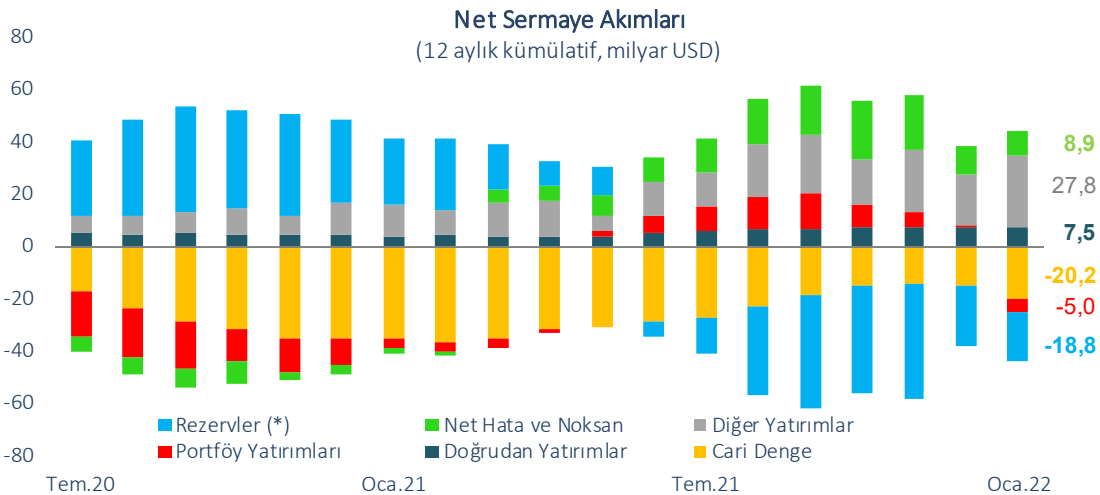
TÜİK verilerine göre Ocak 2022'de ihracat yıllık bazda %17,2 genişleyerek 17,6 milyar USD, ithalat %54,2 artarak 27,8 milyar USD oldu. Böylece, dış ticaret açığı Ocak'ta yıllık bazda yaklaşık 3,5 katına yükselerek 10,3 milyar USD seviyesinde gerçekleşti. Dış ticaret açığındaki hızlı yükselişte enerji başta olmak üzere küresel emtia fiyatlarındaki artış da etkili oldu. Ocak 2021'de %83 düzeyinde bulunan ihracatın ithalatı karşılama oranı 2022 yılının ilk ayında %63,2 ile son 4 yılın en düşük düzeyine geriledi.

Yılın ilk ayında cari denge 7,1 milyar USD açık verdi.

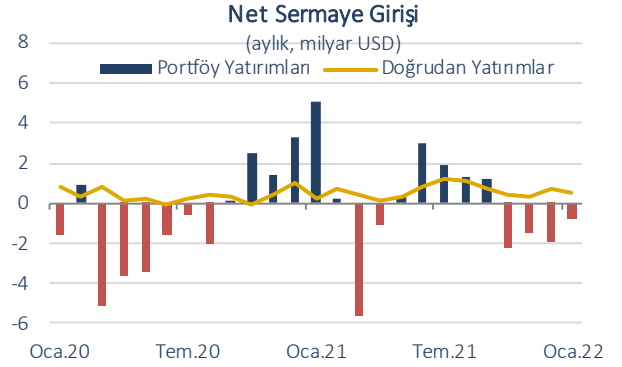
Cari açık, dış ticaret açığındaki hızlı genişlemenin etkisiyle Ocak ayında yıllık bazda 4 katına çıkarak 7,1 milyar USD düzeyinde gerçekleşti. Bu dönemde seyahat ve taşımacılık gelirlerindeki artış cari açıktaki yükselişi sınırlandırdı. Hizmetler dengesindeki olumlu görünüme ve parasal olmayan altın ithalatındaki düşüşe karşın, aylık cari açık 2017 sonundan bu yana en yüksek seviyesine çıktı.

Aralık ayında 14,9 milyar USD olan 12 aylık kümülatif cari açık, Ocak'ta 20,2 milyar USD ile son 5 ayın en yüksek düzeyinde gerçekleşti. Diğer taraftan, net enerji ticareti hariç cari fazla Ocak ayında artmaya devam ederek 27,9 milyar USD oldu.

(*) Negatif değerler rezervlerde artışa işaret etmektedir.

Doğrudan yatırımlardaki zayıflık sürüyor.

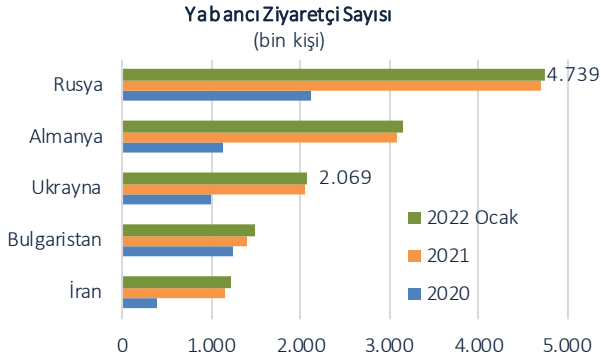
Ocak ayında yurt içine yönelik doğrudan yatırımlar yıllık bazda artış kaydetmekle birlikte, bir önceki aya kıyasla gerileyerek 516 milyon USD düzeyinde gerçekleşti. Bu dönemde gıda sanayii ile toptan ve perakende ticaret sektörlerine yönelik doğrudan sermaye yatırımları öne çıktı. Yurtdışı yerleşiklerin Türkiye'de gayrimenkul yatırımlarına 2022'nin ilk ayında da devam ettiği görüldü. Ocak'ta doğrudan yatırımların %41'i gayrimenkul yatırımlarından oluştu.

Geçtiğimiz yılın son çeyreği boyunca portföy yatırımlarında gözlenen çıkış Ocak ayında da devam etti. Bu dönemde, yurtdışı yerleşikler hisse senedi ve DİBS piyasasında sırasıyla 352 milyon USD ve 98 milyon USD tutarında satış gerçekleştirdi. Diğer taraftan, yurtdışı yerleşiklerin banka dışı sektörler için borçlanma senetlerinden 512 milyon USD tutarında alım yaptığı görüldü.

Diğer yatırımlar yoluyla 6,7 milyar USD'lik giriş...

2022'nin ilk ayında diğer yatırımlar kaleminde 6,7 milyar USD sermaye girişi yaşandı. Söz konusu sermaye girişinde 4,7 milyar USD tutarındaki ticari kredi kullanımı öne çıktı. Ayrıca, yurt içi bankaların yurt dışındaki efektif ve mevduatındaki 1,65 milyar USD düşüş de diğer yatırımlar kaynaklı girişleri destekledi.

Ocak ayında bankalar kısa vadeli borçlarına ilişkin 535 milyon USD tutarında ödeme yaparken, uzun vadeli borçları 39 milyon USD ile sınırlı miktarda yükseldi. Benzer şekilde diğer sektörler de kısa vadede 156 milyon USD net geri ödeyici olurken, uzun vadede 239 milyon USD net kredi kullanımı gerçekleştirdi. 12 aylık kümülatif verilere göre Ocak ayı itibarıyla uzun vadeli borç çevirme oranı bankacılık sektöründe %95, diğer sektörlerde %134 oldu.

Rezerv varlıklar Ocak'ta geriledi.

Rezerv varlıklar 2022'nin ilk ayında 942 milyon USD azaldı. Bu dönemde net hata ve noksan kaleminde 245 milyon USD ile sınırlı miktarda sermaye çıkışı yaşandı.

Beklentiler...

Ticaret Bakanlığı tarafından yayımlanan öncü dış ticaret verilerine göre, dış ticaret açığında Ocak ayında gözlenen hızlı artış Şubat ayında da devam etti. Bu dönemde ihracat hacmi yıllık bazda %25,4 artarak 20 milyar USD olurken, ithalat hacmi enerji fiyatlarındaki yükselişin de etkisiyle %45,6 artarak 28,1 milyar USD'ye ulaştı. Böylece, dış ticaret açığı Şubat'ta yıllık bazda yaklaşık 2,5 katına çıkarak 8,1 milyar USD düzeyine ulaştı. Dış ticaret verilerinin seyri dikkate alındığında, cari açığındaki yükseliş eğiliminin Ocak ayının ardından Şubat'ta da devam ettiğini öngörüyoruz. Ayrıca, Ukrayna-Rusya savaşının küresel ölçekte emtia fiyatlarını artırmasının yanı sıra seyahat gelirleri üzerinden Türkiye'nin ödemeler dengesi göstergelerine doğrudan etkide bulunması bekleniyor.

Ödemeler Dengesi

(milyon USD)

	Ocak		%	12 Aylık
	2021	2022	Değişim	Kümülatif
Cari İşlemler Dengesi	-1.776	-7.112	300,5	-20.223
Dış Ticaret Dengesi	-1.908	-8.333	336,7	-35.623
Hizmetler Dengesi	656	1.631	148,6	26.165
Seyahat (net)	603	1.494	147,8	20.068
Birincil Gelir Dengesi	-550	-360	-34,5	-11.588
İkincil Gelir Dengesi	26	-50	-	823
Sermaye Hesabı	-18	0	-	-46
Finans Hesabı	-685	-7.357	974,0	-11.407
Doğrudan Yatırımlar (net)	-225	-516	129,3	-7.483
Portföy Yatırımları (net)	-5.056	766	-	5.026
Net Varlık Edinimi	97	714	636,1	2.877
Net Yükümlülük Oluşumu	5.153	-52	-	-2.149
Hisse Senetleri	-293	-352	20,1	-1.493
Borç Senetleri	5.446	300	-94,5	-656
Diğer Yatırımlar (net)	1.026	-6.665	-	-27.768
Efektif ve Mevduatlar	1.405	-2.276	-	-13.672
Net Varlık Edinimi	5.698	-1.652	-	-2.674
Net Yükümlülük Oluşumu	4.293	624	-85,5	10.998
Merkez Bankası	1.377	1.129	-18,0	4.500
Bankalar	2.916	-505	-	6.498
Yurt Dışı Bankalar	3.010	196	-93,5	6.492
Yabancı Para	1.478	79	-94,7	6.418
Türk Lirası	1.532	117	-92,4	74
Yurt Dışı Kişiler	-94	-701	645,7	6
Krediler	41	324	690,2	316
Net Varlık Edinimi	359	-173	-	1.729
Net Yükümlülük Oluşumu	318	-497	-	1.413
Bankacılık Sektörü	137	-496	-	-4.178
Bankacılık Dışı Sektörler	217	83	-61,8	5.969
Ticari Krediler	-421	-4.711	1.019,0	-8.062
Diğer Varlıklar ve Yükümlülükler	1	-2	-	-12
Rezerv Varlıklar (net)	3.570	-942	-	18.818
Net Hata ve Noksan	1.109	-245	-	8.862

İktisadi Araştırmalar Bölümü

İzlem Erdem
Bařekonomist
izlem.erdem@isbank.com.tr

Dilek Sarsın Kaya
Müdür Yardımcısı
dilek.kaya@isbank.com.tr

Alper Gürler
Birim Müdürü
alper.gurler@isbank.com.tr

İlker Şahin
Uzman
ilker.sahin@isbank.com.tr

Bütün yayınlarımıza <https://ekonomi.isbank.com.tr> adresinden erişebilirsiniz.

YASAL UYARI

Bu rapor Bankamız uzmanları tarafından güvenilir olduğuna inanılan kamuya açık kaynaklardan elde edilen bilgiler kullanılmak suretiyle, sadece bilgilendirme amacıyla hazırlanmıştır ve hiçbir şekilde finansal enstrümanların alım veya satımı konusunda tavsiye veya finansal danışmanlık hizmeti sağlanması olarak yorumlanmamalıdır. Bu raporda yer verilen görüş ve değerlendirmeler, hiçbir şekilde Türkiye İş Bankası A.Ş.'nin kurumsal yaklaşımını yansıtmamakta olup, raporu kaleme alan uzmanların kişisel görüş ve değerlendirmeleridir. Türkiye İş Bankası A.Ş. bu raporda yer alan bilgi, görüş ve değerlendirmelerin doğru, değişmez ve eksiksiz olması konusunda herhangi bir şekilde garanti vermemektedir. Türkiye İş Bankası A.Ş. bu raporda yer alan bilgilerde herhangi bir bildirimde bulunmaksızın değişiklik yapma hakkına sahiptir. Bu rapor ve içindeki bilgilerin kullanılması nedeniyle doğrudan veya dolaylı olarak oluşacak zararlardan Türkiye İş Bankası A.Ş. hiçbir şekilde sorumluluk kabul etmemektedir.

İşbu rapor üzerinde Bankamızın telif hakkı olup, Bankamızın yazılı izni alınmaksızın herhangi bir kişi tarafından, herhangi bir amaçla, kısmen veya tamamen çoğaltılamaz, dağıtılamaz veya yayımlanamaz. Tüm haklarımız saklıdır.